

I

*(Säädökset, jotka on julkaistava)***NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2027/97,****annettu 9 päivänä lokakuuta 1997,****lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 84 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,toimii perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen⁽³⁾,

sekä katsoo, että

- 1) osana yhteistä liikennepolitiikkaa on tarpeen parantaa lento-onnettomuuksiin joutuneiden matkustajien suojaa,
- 2) onnettomuustapauksissa syntyvää korvausvastuuta koskevat säännöt määräytyvät, sen mukaan, mikä niistä tulee kulloiseenkin tapaukseen sovellettavaksi eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtäläistytymisestä Varsovassa 12 päivänä lokakuuta 1929 allekirjoitetun yleissopimuksen tai mainitun yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna Haagissa 28 päivänä syyskuuta 1955, ja Guadalajarassa 18 päivänä syyskuuta 1961 tehdyn yleissopimuksen mukaisesti, näistä käytetään kuitenkin, siitä riippuen, mitä niistä sovelletaan, nimitystä "Varsovan yleissopimus"; sekä matkustajien että lentoliikenteen harjoittajien eduksi Varsovan yleissopimusta sovelletaan maailmanlaajuisesti,
- 3) Varsovan yleissopimuksessa asetetut korvausvastuun rajat ovat liian alhaiset tämän päivän taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin oloihin nähden ja johtavat usein pitkiin oikeuskäsittelyihin, jotka vahingoittavat lentoliikenteen kuvaa; tämän vuoksi jäsenvaltiot ovat korottaneet korvausvastuun rajoja eri tavoin, minkä

seurauksena kansainvälisillä lentoliikenteen markkinoilla noudatettavien kuljetussopimusten ehdot poikkeavat toisistaan,

- 4) lisäksi Varsovan yleissopimus koskee ainoastaan kansainvälistä liikennettä; joko kotimaan ja kansainväliseen liikenteeseen on poistettu lentoliikenteen sisämarkkinoilta; siksi on tarpeen, että korvausvastuun laajuus ja luonne olisivat samanlaiset sekä kotimaan että kansainvälisessä liikenteessä,
- 5) jo pitkään on ollut tarvetta suorittaa Varsovan yleissopimuksen kokonaisarviointi ja -tarkistus, mikä pitkällä aikavälillä ja kansainvälisellä tasolla olisi yhtenäisempi ja käyttökelpoisempi vastaus kysymyksen lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuusta onnettomuustapauksissa; olisi jatkettava pyrkimyksiä Varsovan yleissopimuksessa määrättyjen korvausvastuun rajojen korottamiseksi monenvälisellä tasolla käytävin neuvotteluin,
- 6) toissijaisuusperiaatteen mukaisesti on toivottavaa, että yhteisön tasolla toteutetaan toimia lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuun yhdenmukaistamiseksi, mikä vuorostaan voisi toimia suuntaviivana matkustajien suojan parantamisesta maailmanlaajuisesti,
- 7) on aiheellista poistaa kaikki korvausvastuun rahamäärää koskevat Varsovan yleissopimuksen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut rajoitukset tai muut lainsäädäntöön tai sopimuksiin perustuvat rajat tämänhetkisten kansainvälisten suuntausten mukaisesti,
- 8) sellaisten tilanteiden välttämiseksi, että onnettomuuksien uhrin ei saa korvausta, yhteisön lentoliikenteen harjoittajat eivät saisi vedota Varsovan yleissopimuksen 20 artiklan 1 kohtaan tietyn enimmäismäärän osalta silloin, kun korvausvaatimus perustuu matkustajan kuolemaan, loukkaantumiseen tai muuhun Varsovan yleissopimuksen 17 artiklassa tarkoitettuun henkilövahinkoon,
- 9) yhteisön lentoliikenteen harjoittajat voidaan vapauttaa korvausvastuusta silloin, kun asianomainen matkustaja on huolimattomuudellaan myötävaikuttanut vahinkoon,

⁽¹⁾ EYVL C 104, 10.4.1996, s. 18 ja EYVL C 29, 30.1.1997, s. 10.⁽²⁾ EYVL C 212, 22.7.1996, s. 38⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto annettu, 17. syyskuuta 1996 (EYVL C 320, 28.10.1996, s. 30), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 24. helmikuuta 1997 (EYVL C 123, 21.4.1997, s. 89), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 29. toukokuuta 1997 (EYVL C 182, 16.6.1997).

- 10) on tarpeen selventää tämän asetuksen velvoitteita huomioon ottaen lentoliikenteen harjoittajien luvista 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2407/92 7 artikla (1); tältä osin yhteisön lentoliikenteen harjoittajien olisi oltava vakuutettuja tässä asetuksessa säädettyyn tiettyyn enimmäismäärään,
- 11) yhteisön lentoliikenteen harjoittajilla olisi oltava aina oikeus vaatia korvausta kolmansilta osapuolilta,
- 12) nopealla ennakkomaksun suorittamisella voidaan auttaa merkittävästi loukkaantuneita matkustajia tai korvaukseen oikeutettuja luonnollisia henkilöitä kattamaan lento-onnettomuudesta aiheutuneet välittömät kustannukset,
- 13) matkustajan kuolemasta, loukkaantumisesta tai muusta henkilövahingosta aiheutuvan korvausvastuun luonnetta ja rajoja koskevat säännöt ovat osa lentoliikenteen harjoittajan ja matkustajan välisen lentokuljetussopimuksen kuljetusehtoja; kilpailun vääristymisen riskin vähentämiseksi kolmansien maiden liikenteen harjoittajien olisi riittävästi tiedotettava matkustajille kuljetusehdoistaan,
- 14) on aiheellista ja tarpeen tarkistaa tässä asetuksessa säädettyjä rahamääriä taloudellisen kehityksen ja kansainvälisellä tasolla tapahtuvan kehityksen huomioon ottamiseksi, ja
- 15) Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO) tarkistaa parhaillaan Varsovan yleissopimusta; kunnes kyseisen tarkistuksen tulokset ovat käytettävissä yhteisö voi tehostaa matkustajien suojelua väliaikaisilla toimilla; neuvoston olisi tarkistettava tätä asetusta mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ICAO on tarkistanut Varsovan yleissopimusta,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tässä asetuksessa säädetään yhteisön lentoliikenteen harjoittajien velvollisuudesta suorittaa korvausta matkustajalle onnettomuustapauksissa matkustajan kuolemasta, loukkaantumisesta tai muusta henkilövahingosta johtuvan vahingon vuoksi, silloin kun vahingon aiheuttanut onnettomuus on tapahtunut ilma-aluksessa taikka ilma-alukseen nousemisen tai siitä poistumisen yhteydessä.

Tässä asetuksessa selvennetään myös tiettyjä yhteisön lentoliikenteen harjoittajiin kohdistuvia vakuutusta koskevia vaatimuksia.

Tässä asetuksessa säädetään myös tietyistä, yhteisöön, yhteisöstä tai yhteisön sisällä liikennettä harjoittavien tai yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden lentoliikenteen

harjoittajien annettavaksi kuuluvia tietoja koskevista vaatimuksista.

2 artikla

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
 - a) 'lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenneyritystä, jolla on voimassa oleva liikennelupa;
 - b) 'yhteisön lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa, jolla on asetuksen (ETY) N:o 2407/92 säännösten mukainen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva liikennelupa;
 - c) 'korvaukseen oikeutetulla henkilöllä' matkustajaa tai henkilöä, joka sovellettavan lainsäädännön mukaisesti on matkustajan sijaan oikeutettu korvaukseen;
 - d) 'eculla' laskentayksikköä, jota käytetään laadittaessa Euroopan yhteisöjen yleistä talousarviota perustamissopimuksen 207 ja 209 artiklan mukaisesti;
 - e) 'erityisellä nosto-oikeudella' Kansainvälisen valuuttarahaston määrittelemää erityistä nosto-oikeutta;
 - f) 'Varsovan yleissopimuksella' eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtäläistytymisestä Varsovassa 12 päivänä lokakuuta 1929 allekirjoitettua yleissopimusta, tai Varsovan yleissopimusta, sellaisena kuin se on muutettuna Haagissa 28 päivänä syyskuuta 1955, ja Guadalajarassa 18 päivänä syyskuuta 1961 tehtyä Varsovan yleissopimusta täydentävää yleissopimusta, riippuen siitä, mitä niistä sovelletaan matkustajan kuljetussopimukseen, ja kaikkia tätä yleissopimusta täydentäviä ja siihen liittyviä voimassa olevia kansainvälisiä asiakirjoja.
2. Tässä asetuksessa olevat käsitteet, joita ei määritellä 1 kohdassa, ovat samat kuin Varsovan yleissopimuksessa käytetyt käsitteet.

3 artikla

1. a) Mitkään lainsäädännössä, yleissopimuksessa tai sopimusperusteisesti määritellyt rahamääriä koskevat rajat eivät koske yhteisön lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuuta matkustajan kuolemasta, loukkaantumisesta tai muusta henkilövahingosta aiheutuvasta vahingosta onnettomuustapauksessa.
 - b) Asetuksen (ETY) N:o 2407/92 7 artiklassa tarkoitettua vakuutusvelvollisuuden käsitetään edellyttävän, että yhteisön lentoliikenteen harjoittaja on vakuutettu vähintään 2 kohdassa säädettyyn korvausvastuun rajaan saakka ja siitä lähtien kohtuulliseen rajaan saakka.
2. Yhteisön lentoliikenteen harjoittaja ei voi vapautua korvausvastuusta tai rajoittaa sitä niiden vahinkojen osalta, joiden määrä on enintään 100 000 erityistä nosto-oikeutta, näyttämällä, että hän sekä hänen palveluksessaan olevat ja hänen apulaisensa ovat toteuttaneet kaikki vahingon välttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet tai että hänen tai heidän oli mahdotonta toteuttaa kyseisiä toimenpiteitä.

(1) EYVL L 240, 24.8.1992, s. 1

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, jos yhteisön lentoliikenteen harjoittaja näyttää loukkaantuneen tai kuolleen matkustajan huolimattomuudellaan aiheuttaneen vahingon tai myötävaikuttaneen siihen, lentoliikenteen harjoittaja voidaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti vapauttaa kokonaan tai osittain korvausvastuusta.

4 artikla

Kun matkustaja onnettomuuden seurauksena kuolee, loukkaantuu tai kärsii muun henkilövahingon, tämä asetus ei

- a) merkitse, että yhteisön lentoliikenteen harjoittaja olisi ainoa korvausvastuussa oleva osapuoli, eikä
- b) rajoita yhteisön lentoliikenteen harjoittajan oikeuksia hakea korvausta tai vahingonkorvausta muulta osapuolelta asiaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

5 artikla

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan on viipymättä ja viimeistään 15 päivän kuluttua siitä, kun korvaukseen oikeutetun luonnollisen henkilön henkilöllisyys on todettu, suoritettava ennakkomaksu, joka kattaa kyseisen henkilön välittömät taloudelliset tarpeet ja joka on suhteutettu hänen kärsimäänsä vahinkoon.

2. Kuolemantapauksessa kyseisen ennakkomaksun on oltava vähintään 15 000 erityistä nosto-oikeutta vastaava määrä ecuina matkustajaa kohti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

3. Ennakkomaksun suorittaminen ei merkitse korvausvastuun tunnustamista, ja se voidaan vähentää yhteisön lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuun perusteella maksettavista myöhemmistä määristä, mutta se on maksettava takaisin ainoastaan 3 artiklan 3 kohdassa säädettyissä tapauksissa tai jos myöhemmin näytetään, että henkilö, jolle ennakkomaksu suoritettiin, huolimattomu-

dellaan aiheutti vahingon tai myötävaikutti siihen, tai että hän ei ollut korvaukseen oikeutettu henkilö.

6 artikla

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan kuljetusehtoihin on sisällyttävä 3 ja 5 artiklan säännökset.

2. Matkustajille on pyydetäessä annettava riittävästi tietoa 3 ja 5 artiklan säännöksistä yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimipaikoissa, matkatoimistoissa ja lähtöselvityspisteissä sekä myyntipisteissä. Matkalipussa tai sitä vastaavassa asiakirjassa on oltava yhteenveto selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä.

3. Yhteisöön, yhteisöstä tai yhteisön sisällä liikennettä harjoittavien tai yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden lentoliikenteen harjoittajien, jotka eivät sovelta 3 ja 5 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä, on ilmoitettava tästä matkustajille nimenomaisesti ja selvästi matkalipun ostohetkellä jäsenvaltion alueella sijaitsevassa lentoliikenteen harjoittajan toimipaikassa, matkatoimistossa tai lähtöselvityspisteessä. Lentoliikenteen harjoittajien on annettava matkustajalle lomake, jossa selvitetään liikenteenharjoittajan soveltamat ehdot. Ainoastaan korvausvastuun rajan ilmoittaminen matkalipussa tai sitä vastaavassa asiakirjassa ei ole riittävä tieto.

7 artikla

Komissio laatii kahden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta selvityksen asetuksen soveltamisesta, jossa otetaan huomioon muun muassa taloudellinen kehitys ja kansainvälisellä tasolla tapahtunut kehitys. Selvitykseen voidaan liittää tämän asetuksen tarkistamista koskevia ehdotuksia.

8 artikla

Tämä asetus tulee voimaan yhden vuoden kuluttua siitä päivästä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 9 päivänä lokakuuta 1997.

Neuvoston puolesta

M. DELVAUX-STEHRÉS

Puheenjohtaja